

Szent Imre emlékévé, 1930

1930-ban Szent Imre herceg halálának 900 éves jubileumát nem csupán Budapest és Magyarország, de az egész világ katolikusai megünnepelték. Az eseményekről ötezernél több újság, rádió- és filmhíradók tudósítottak. 1930 folyamán Szent Imre tiszteletére 1800 hazai településen alakultak katolikus egyesületek, épültek templomok, iskolák, készültek művészi alkotások, neveztek el a szentről közteret és közintézményt. Eközben a világ számos pontján, Japántól az Egyesült Államokig emlékünnepeket tartottak.

A Szent Imre ünnepek – melyek alatt 1930 májusától novemberéig tartó folytonos eseménysorozatot kell érteni – jelentőségét a széles nemzetközi figyelem, a külföldi diplomaták, a pápai legátus és a zarándokok ezreinek hazánkba érkezése biztosította. Nemzeti és egyházi vonatkozásban egyaránt a legnagyobb eseménynek tartották az 1896-os millenniumi ünnepség óta, melynek mértékét egyedül Szent István király halálának 1938-as emlékévé múlta felül. A nagyszabású rendezvénysorozat páratlan erőfeszítés eredményeként jött létre, hiszen a trianoni békekötés következtében területében, lakosságában jelentősen megváltozott, megfogyatkozott ország a gazdasági világválság közepette volt képes a nemzetközi katolikusságot is felrázó ünnep megszervezésre. Célul a modern, szekularizált társadalom „erkölcsi megújítását” tűzték ki, melyet szent ideálok felmutatásával, a vallásosság régi formáinak felelevenítésével próbáltak meg elősegíteni.

A nemzetközivé terebélyesedett, több millió hívet mozgató emlékünnepe sok szállal kötődött ugyan az állami politika érdekeihez, a magyar „világi” elit reprezentációjához, valójában azonban a szentszék egyházpolitikai céljait követő magyar főpapság kezdeményezésén alapult. A nagyszabású egyházi jelenléttel kísért országos zarándoklatok és lelkigyakorlatok, várost átszelő körmenetek, tömegfelvonulások, állami és civil szervezetek nagygyűlései, kongresszusai, vallásos és kulturális események, kiállítások, díszelőadások, versenyek és pályázatok sorozata tükrözte, hogy a politikailag elszigetelődött, megtépzott magyarság nem mond le a keresztény Európa történelmében és kultúrájában elfoglalt 1000 éves helyéről. Sőt a társadalmi újjászületést épp a régi értékek és ideálok felújításával látja megoldhatónak, melyben alapvető szerep jut az államalapító Árpád-ház szentjeinek.

(Szent Imre 1000 éve kiállítás – részlet)